

Promovarea și susținerea atingerii obiectivelor Agendei 2030

Realitatea a demonstrat că previziunea atingerii Obiectivelor Mileniului de către statele membre ONU până în 2015 fusese prea optimistă. Imposibilitatea eradicării totale a sărăciei extreme și asigurării durabilității mediului a condus la necesitatea reformulării și a integrării acestora în noua Agendă 2030¹, angajament global cuprinzând 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD). Agenda 2030 promovează echilibrul între cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile, cea economică, socială și de mediu. Șapte dintre cele 17 obiective de dezvoltare durabilă aflate pe Agenda 2030 sunt strâns legate de protejarea ecosistemelor, de energia regenerabilă, dezvoltarea durabilă a orașelor, de prevenirea și combaterea schimbărilor climatice și a cauzelor acestora². Deși nu au forță juridică obligatorie, obiectivele Agendei 2030, care au devenit operaționale de la 1 ianuarie 2016, constituie importante puncte de referință pentru transformarea globală în domeniul economic, financiar, social și politic. Perioada de acțiune până în 2030 a fost declarată *Deceniul de acțiune* pentru atingerea obiectivelor Agendei prin Declarația politică a ONU *Acțiuni premergătoare pentru un deceniu de acțiune și realizări pentru dezvoltarea durabilă*, document adoptat de către Adunarea Generală a ONU³.

La nivel național, mecanismul de coordonare pentru promovarea punerii în aplicare a Agendei 2030 în România este *Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă*, înființat prin Hotărârea Guvernului nr. 313/2017. *Departamentul* funcționează în cadrul aparatului de lucru al Secretariatului General al Guvernului, în subordinea prim-ministrului. Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030 stabilește cadrul național pentru susținerea Agendei 2030 și implementarea setului celor 17 ODD. În vederea atingerii obiectivelor, Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă cooperează cu ministerele de resort, precum și cu autoritățile administrației publice și reprezentanți ai mediului academic și ai forurilor științifice. Recent a fost aprobat setul național de indicatori de dezvoltare durabilă 2030⁴ acesta fiind un important demers pentru monitorizarea gradului de implementare a Strategiei.

În conformitate cu mandatul său, Institutul Român pentru Drepturile Omului sprijină prin activități de promovare, informare, cercetare și conștientizare dezideratele Agendei 2030. Institutul a consacrat atingerii obiectivelor dezvoltării durabile (în special ODD 4 și ODD5, ODD 10, precum și celor 7 obiective legate de gestionarea și combaterea schimbărilor climatice) o serie de studii și cercetări prin care și-a propus să evidențieze legătura strânsă dintre drepturile omului și protecția mediului în contextul atingerii obiectivelor Agendei 2030 din perspectivă națională și internațională⁵.

¹A/RES/70/1 <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/21252030%20Agenda%20for%20Sustainable%20Development%20web.pdf>

² **ODD 6** Apă curată și sanitație, **ODD 7** energie curată la prețuri accesibile, **ODD 11** orașe și comunități durabile, **ODD 12** consum și producție responsabile, **ODD 13** acțiune climatică, **ODD14** Viața acvatică, **ODD 15** Viața terestră <http://dezvoltaredurabila.gov.ro/web/obiective/>

³ Adunarea Generală a ONU A/HLPE/2019, 9 septembrie disponibil pe <https://undocs.org/eng/A/HLPF/2019/L.1>

⁴ Indicatorii pot fi consultați în anexa 2 a Planului Național de acțiune pentru implementarea Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României, document disponibil la adresa https://dezvoltaredurabila.gov.ro/files/public/10000001/planul_national_de_actiune_pentru_implementationea_snddr_2030_hg.pdf

⁵ Cu titlu de exemplu volumul „*Schimbările climatice și impactul acestora asupra drepturilor omului*” publicat în 2020. În elaborarea acestui studiu s-au avut în vedere recomandările Alianței Globale a Instituțiilor naționale pentru

Așa cum se menționează și în Declarația de la Mérida, din 10 octombrie 2015, cu privire la rolul instituțiilor naționale de drepturile omului (INDO) în implementarea Agendei 2030⁶, încă dinainte de semnarea de către state a Agendei 2030, INDO din întreaga lume au promovat principiile pe care avea să se bazeze acest document programatic. Prin toată gama de activități aferente mandatului său, IRDO promovează educația continuă (ODD 4) susținând necesitatea și importanța acesteia în formarea unei culturi a drepturilor omului; dreptul la șanse egale și egalitatea de gen (ODD 5) prin intermediul Grupului de lucru pentru drepturile femeilor și combaterea violenței domestice⁷. Cu referire la drepturile femeii, analizând decalajul dintre existența unei legislații eficiente în domeniu și stadiul concret al implementării acesteia, IRDO continuă consultările anuale cu societatea civilă pentru a identifica barierele majore cu care se confruntă femeile în societatea românească și lacunele existente în îndeplinirea ODD-urilor, dar și pentru a formula posibile recomandări comune pentru politici și măsuri viabile la nivel național. Totodată, IRDO susține ODD 10, reducerea inegalităților, prin activitățile sale de prevenire și combatere a discriminării, de promovare și protejare a drepturilor minorităților și categoriilor vulnerabile.

În activitatea de relații cu publicul, în analiza petițiilor care i-au fost adresate pe parcursul anului 2021, Institutul a inițiat o clasificare a acestora și din perspectiva atingerii obiectivelor dezvoltării durabile pentru a putea astfel identifica posibile piedici în realizarea ținutelor pentru îndeplinirea ODD-urilor. Petițiile care se înscriu sub anumite ODD-uri indică gradul în care sunt necesare politici și măsuri de intervenție pentru a progresa în îndeplinirea acestora. Prin inițierea unei astfel de clasificări, Institutul și-a propus să ofere exemple practice de orientare la nivel național, atât pentru realizarea drepturilor omului, cât și pentru atingerea obiectivelor dezvoltării durabile din perspectiva acestor drepturi.

Prin strategia sa actuală IRDO urmărește ca prin cooperare interinstituțională să contribuie la identificarea acelor domenii care au nevoie de îmbunătățiri din prisma unei abordări bazate pe drepturile omului, să inițieze activități de lobby cu toți actorii implicați pentru a susține o astfel de abordare pe întreg parcursul procesului de realizare și monitorizare a progresului în atingerea obiectivelor Agendei 2030.

Drepturile Omului (GAHNRI) privind implicarea acestor instituții în promovarea și susținerea implementării Agendei 2030.

⁶ Disponibilă la <https://ganhri.org/wp-content/uploads/2020/01/Merida-Declaration-FINAL.pdf>

⁷ Grupul de lucru a fost înființat în 2017 și cuprinde instituții naționale (ANES), ONG-uri membre ale rețelei pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor (Rețeaua) VIF, asociații și fundații cu preocupări în domeniul drepturilor femeilor